

Newyorkse Aerosol Culture bespuit muren met Manhattan en Bronx

Hij heeft even overwogen om met zijn *Spraycan artists* naar Groningen af te reizen om er de buitenzijde van het museum te beschilderen. Hugo Martinez ergert zich aan de graffiti-tentoonstelling die in Groningen gehouden wordt. 'Ze tonen er werk van mensen die nooit op straat hebben gewerkt, die rechtstreeks voor de kunstwereld produceren.'

Flint 707, Snake, Pistol en de andere New Yorkse graffiti-kunstenaars die onder begeleiding van Martinez ('noem mij maar manager') naar Nederland zijn gekomen komen wél van de straat. En ze zijn er trots op.

Ze beschilderen de muren van galerie Artful Facilities aan de Amsterdamse Paleisstraat, waar ook enkele doeken te koop worden aangeboden, 'Maar wie interesse heeft voor een muurschildering, kan die ook thuis laten maken' aldus Martinez.

Hij hecht waarde aan historische details. Gevraagd naar het eerste gebruik van een spuitbus door een graffiti-artist, geeft Martinez, nauwgezet antwoord: 'RA 184 was in 1970 de allereerste. De andere jongens werkten toen allemaal nog met stiften.' Martinez heeft de opkomst van de *spraycan art* van nabij meegemaakt. Hij studeerde sociologie in New York, maar beleefde daar weinig genoegen aan. In activisten-kringen voelde hij zich beter thuis.

Bij zijn pogingen de gewelddadigheden tussen gangs te verminderen, maakte hij kennis met de graffiti-cultuur. 'Daar maakten ze elkaar tenminste niet af. In tegenstelling tot de strijdende gangs, gingen deze jongens met elkaar om. Daarvoor' hoefden ze alleen dit te doen'. Martinez plaatst streepjes tussen twee graffiti-namen en schrijft er 'WC 188' tussen. 'Writers Corner' verduidelijkt hij. 'Daar ontmoeten ze elkaar'. De nummers achter de namen (Spanky 132, T-Rex 131) verwijzen naar de straten waarin ze wonen.

De cijfers hebben veel jongens in de

Snake spuit Manhattan stijl op een paneel voor de galerie. Foto Bert Verhooff

loop der jaren laten vallen. Ook de naam *Subway Painters* is ouderwets sinds graffiti zijn intrede in de galeriën heeft gedaan. Martinez spreekt bij voorkeur van *Aerosol Culture* en onderscheidt verschillende stijlen die aan de hand van etnische groeperingen uit elkaar kunnen worden gehouden.

De Manhattan stijl hoort bij de *Hispanics* 'Daarbij is kleur vooral belangrijk, en je zult altijd de letters goed kunnen lezen.' Dat is bij de Bronx stijl (van de zwarten) niet altijd het geval: die is veel sierlijker en uitbundiger, met veel krul-

len. De Brooklyn stijl wordt door Martinez omschreven als 'funky'. Maar wat daar precies onder verstaan moet worden weet hij bij navraag ook niet. Graffiti mag dan niet zo'n best imago hebben: de politiek speelt er soms een raar spelletje mee. 'Jaarlijks is op de begroting van de stad New York een bedrag van 25 miljoen dollar opgenomen om de graffiti te verwijderen. Maar niemand die ik ken maakt ooit mee dat z'n werk wordt weggehaald. Ik ben toch benieuwd waar dat geld blijft...?' (Erik Spaans)